

Středisko výchovné péče Liberec

Výroční zpráva za školní rok

2017/2018

Obsah

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ	3
PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ	4
ČINNOST STŘEDISKA	5
AMBULANTNÍ ODDĚLENÍ	7
INTERNÁTNÍ ODDĚLENÍ STŘEDISKA	9
ŠKOLA VE STŘEDISKU – SPECIÁLNÍ TRÍDA	12
DALŠÍ AKTIVITY STŘEDISKA	13
ZÁVĚREČNÉ SLOVO	14

Základní charakteristika zařízení

Středisko výchovné péče poskytuje ambulantní a internátní všestranně preventivní výchovnou péči a psychologickou pomoc dětem a mládeži s rizikem či projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji. Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění již vzniklých poruch chování a na prevenci vzniku dalších vážnějších výchovných problémů a negativních jevů v sociálním vývoji dítěte. Velká pozornost je věnována rodinnému prostředí klienta, aktivní spolupráci se zákonnými zástupci klienta a s dalšími subjekty, které život klienta ovlivňují a formují (škola, mimoškolní aktivity, PPP, OSPOD, kurátoři, soud,...)

Středisko výchovné péče v Liberci je součástí Dětského diagnostického ústavu a základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, Liberec 460 01. Sídlí v samostatné budově na adrese Na Výšinách 451/9, Liberec 5, 460 05. Středisko je nájemcem části budovy, která je majetkem města Liberce.

Ředitel DDÚ: Mgr. Bc. Vladimír Brebta

Vedoucí střediska: Mgr. Lenka Tešnarová

e-mail: info@svp-lbc.cz; web: www.svp-lbc.cz

Tel., fax: 482 750807, 482 757275, 728 145169

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Právní forma: Příspěvková organizace

Personální obsazení

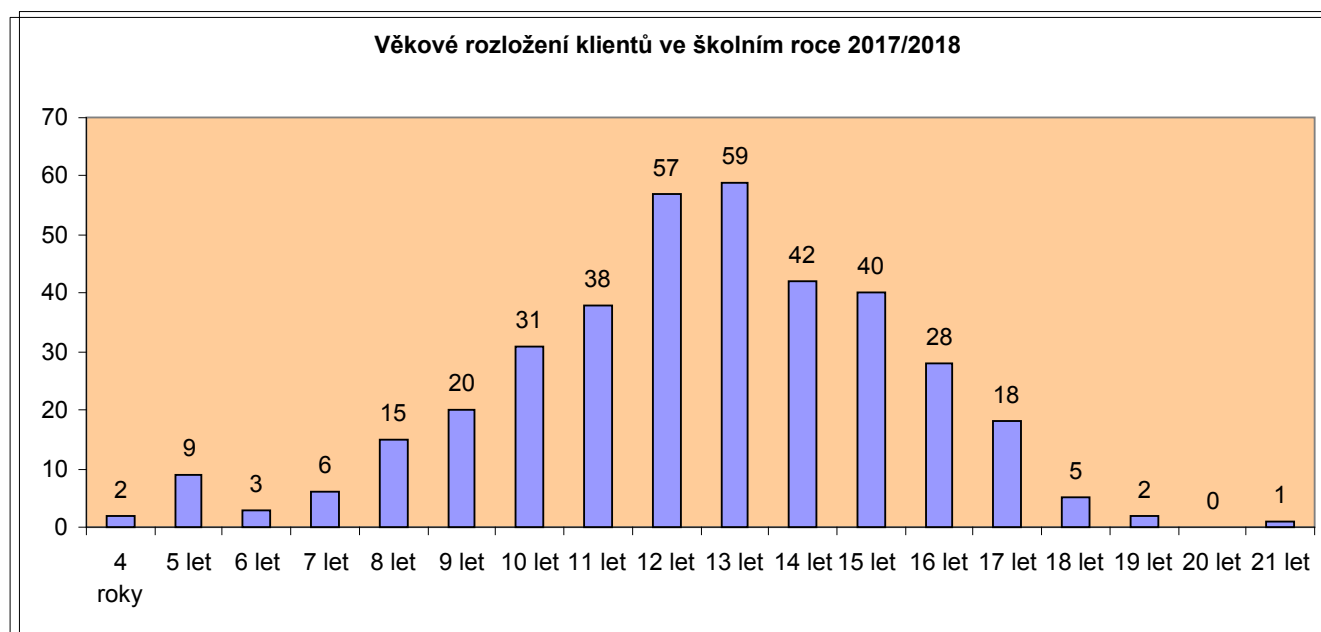
Personální obsazení střediska výchovné péče v roce 2017/2018.

Jméno	Funkce	Úvazek	Vzdělání, výcvik
Mgr. Lenka Tešnarová	vedoucí, speciální pedagog	1	VŠ – speciální pedagogika a sociální práce, výcvik RT Model růstu
Mgr. Zdeňka Švermová	speciální pedagog, externí pracovník na MD	0,5	VŠ - učitelství pro první stupeň, výcvik SUR, výcvik RT
Mgr. Eva Beránková	psycholožka, zástupce vedoucí	1	VŠ - psychologie, výcvik SUR
Mgr. Veronika Olbertová	speciální pedagog	1	VŠ – speciální pedagogika a sociální práce, výcvik RT Model růstu
Mgr. Dana Ouhrabková Krupková	učitel ve speciální třídě	1	VŠ - učitelství pro 3. stupeň, rozšiřující studium speciální pedagogiky
Simona Vondráčková	asistent učitele ve speciální třídě	0,8	SŠ pedagogiky a sociálních služeb, studium VŠ speciální pedagogika
Mgr. Jana Růžičková	sociální pracovnice	1	VŠ - speciální pedagogika
Bc. Ivana Kristiánová	hospodárka	0,5	VŠ - textilní
Mgr. Pavel Vinklát	odborný vychovatel, učitel	1	VŠ – učitelství, rozšiřující studium speciální pedagogiky
Bc. Kateřina Halamová	odborný vychovatel	1	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Zina Divišková	odborný vychovatel	1	VŠ - speciální pedagogika
Jan Moravec	asistent pedagoga	0,5	SŠ - umělecko-průmyslová, DPS
Marcela Salajková	asistent pedagoga	1	SŠ – průmyslová, DPS
Bc. Jan Kopecký	asistent pedagoga	1	VŠ – pedagogika volného času

Činnost střediska

Cílová skupina

Klienty střediska jsou děti a mládež ve věku od 3 do 18 let s rizikem poruch chování či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u nichž není nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Dále pak osoby odpovědné za výchovu těchto dětí a pedagogičtí pracovníci. Nejčastější klientelou střediska byly v uplynulém školním roce děti a mládež ve věku 12 - 13 let.

Části střediska

- Ambulance
- Pobyt

Statistika klientů ve školním roce 2017/2018

Ve školním roce 2017/2018 středisko spolupracovalo s **376 klienty**. Z tohoto počtu bylo nově přichozích klientů včetně obnovené péče (tzn. klienti, kteří se střediskem již dříve spolupracovali) 237 a 139 klientů jsme měli v péči také v loňském školním roce. Dobrovolný diagnostický pobyt ve středisku absolvovalo od září 2017 do června 2018 celkem **38 klientů**.

Hlavní důvod příchodu klienta do střediska	
Rodinné problémy	82
Školní problémy	115
Zneužívání návykových látek	4
Osobnostní problémy	153
Prekriminální a kriminální problémy	22
Celkem	376

Iniciátor příchodu klienta do střediska	
Rodina	235
Škola	56
Školské poradenské zařízení	6
OSPOD	52
Soudy, PMS ČR	3
Klient sám	2
Lékař	22
Celkem	376

Ambulantní oddělení

V rámci ambulantních služeb poskytujeme:

- Poradenství a podporu
pochopení klientových problémů a hledání možných řešení
- Rodinná a individuální sezení
- Diagnostiku
možnost psychologického vyšetření
- Individuální konzultace s klientem, rodiči a celou rodinou

anamnestický rozhovor, tvorba individuálního výchovného plánu

- Skupinové programy

vrstevnické skupiny, rodičovské skupiny, příměstský tábor

- Programy pro školy

harmonizační program, vrstevnický program, program Kmen, konzultace pro učitele

Klienty ambulance střediska jsou:

- Děti a mládež
- Rodiče a další osoby podílející se na výchově
- Třídní kolektivy
- Pedagogové

Klienti se na nás obraceli nejčastěji s obtížemi v těchto oblastech:

- Problémy v rodinných vztazích
- Separáční a partnerské problémy adolescentů
- Školní fobie a neúspěšnost, záškoláctví
- Neporozumění s vrstevníky
- Osobnostní a psychické problémy
- Poruchy chování (krádeže, lhaní, toulání, útky...)
- Potíže ve školním i domácím prostředí vyplývající z ADHD
- Experimentování s návykovými látkami
- Akutní krizové stavy

Programy pro školy

S přihlédnutím k předchozím rokům došlo v preventivních programech k výraznému progresu. Upustili jsme od všeobecné primární prevence, která se věnovala různým tématům (např. drogy) a probíhala v prostorách střediska, k selektivní a indikované primární prevenci. Ta vychází z konkrétních potřeb škol a třídních kolektivů. I když došlo k menšímu počtu realizovaných programů, jejich kvalita se zvýšila. Tato změna vyšla nejen z poptávky na straně škol, ale také z nabídky jiných institucí, které všeobecnou primární prevenci nabízejí. Pracovníci střediska (speciální pedagogové) se tedy zaměřují na vztahové oblasti v třídních kolektivech (pracují se skupinovou dynamikou, zaměřují se na vzájemnou komunikaci a rozvoj zdravých vztahů v třídním kolektivu) a spolupráci s pedagogickými pracovníky.

Skupiny pro klienty

V tomto školním roce ve středisku probíhala malá, střední a velká vrstevnická skupina. Skupiny jsou rozděleny podle věku dětí, které se jich účastní, jsou určeny pro ambulantní klienty střediska a nově příchozím jsou otevřené po celý školní rok. Podařilo se nám stabilizovat seskupení skupin, dbali jsme na větší skupinovou spolupráci. Na konci roku byla docházka do skupin ukončena společným setkáním s rodiči.

Klub

Klub je nabízen ambulantním klientům a navštěvují ho především děti z vrstevnických skupin. Kluby se jako každý rok staly nedílnou součástí volnočasových aktivit střediska. Nabídka klubů byla pestrá, za všechny lze jmenovat např. návštěvu Ekoparku, dětský den či výlet na Ještěd.

Letní pobytový tábor

Letní tábor tentokrát proběhl mimo Liberec. Podařilo se nám na pět dní zajistit chatu na Kristiánově v Jizerských horách. Pobytu se účastnilo 12 dětí. Pobyt byl vyplněn hrami, brigádou v lese, výlety, návštěvou sklárny. Jako každý rok došlo na plnění úkolů – výzev, plnění povinností – starost o dům a okolí. Děti se podílely na přípravě jídla a úklidu. Každý den probíhala komunitní setkání a hodnocení dne.

Internátní oddělení střediska

Poslání

Ve Středisku výchovné péče v Liberci je internátní oddělení určené dětem a mládeži ve věku od 3 do 18 let, nejčastější však klientelu tvoří věková skupina 11 – 15 let.

Základním posláním pobytové části střediska je navození pozitivních změn v chování a jednání jedince na základě stanoveného individuálního výchovného a vzdělávacího plánu.

Charakteristika pobytového oddělení

Pobyt je dobrovolný a je možný pouze se souhlasem klienta a jeho zákonných zástupců či osob pověřených za jeho výchovu. Skupina je otevřená, smíšená s maximálním počtem 8 dětí. Pro klienty je zajištěno celodenní stravování. Školní výuka probíhá ve speciální třídě přímo ve středisku. V rámci terapeutických aktivit jsou realizována skupinová a individuální sezení. V průběhu pobytu probíhá spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, orgány sociálně právní ochrany dětí, domovskou školou a dalšími institucemi na základě souhlasu zákonných zástupců.

V práci s klienty je kladen důraz na tyto aktivity:

- Režim dne – struktura dne, dodržování řádu a pravidel, výuka, příprava do školy, pracovní činnosti, zážitkové aktivity, terapeutická sezení, skupiny a komunity.
- Individuální vzdělávací a výchovný plán.
- Individuální a rodinné konzultace.
- Skupinové formy práce – interakční skupiny, nácviky sociálních dovedností, tématické skupiny.
- Rodičovské skupiny.

Průvodcovský systém

Každý klient, který nastupuje na pobyt, má svého **individuálního průvodce**, se kterým pracuje před pobytem, během něj i v rámci následné péči po pobytu. Průvodce pracuje jak s klientem samotným, tak s jeho rodinou a uskutečňuje pravidelné společné rozhovory.

Každý klient má také svého **osobního vychovatele**, který je k dispozici nejen jemu, ale i jeho rodině. Tento vychovatel se účastní společných rodinných setkání.

Rodičovské skupiny

Skupiny s rodiči se konají pravidelně jednou za dva týdny v neděli. Rodiče jsou v rámci skupiny seznámeni s chováním svého dítěte během pobytu. Zároveň mohou sdílet zkušenosti a dodávat si vzájemnou podporu.

Zátěžové školy v přírodě

V průběhu školního roku jsou pravidelně realizovány zátěžové pobyty v Jizerských horách. Pracovníci střediska se při jejím realizování snaží vycházet s potřeb každé výchovné skupiny. Program využívá především herní a závodivé formy spolupráce, podporuje samostatnost klientů v přírodním prostředí horských bud bez elektrické energie, např. zatápění v kamnech, příprava jídla, rozdělování ohně, štípání dříví, nocování pod širákem, stezka odvahy, orientace podle mapy, řešení nečekaných situací aj. V zimním období jsou tyto aktivity doplněny lyžařskými výlety na běžkách.

Součástí programu třídního pobytu je školní výuka (např. přírodopis, zeměpis, topografie), která probíhá dopoledne, ve zbývajícím čase se konají rozmanité odpolední a večerní volnočasové aktivity.

Mezi hlavní cíle školy v přírodě patří posílení soudržnosti skupiny, zlepšování vztahů mezi jednotlivci, získání nových poznatků, učení se novým dovednostem a zvyšování fyzické kondice jedinců.

I

Statistika pobytových klientů ve školním roce 2017/2018

Důvody přijetí klienta	Počet
Osobnostní a psychické problémy	16
Prekriminální a kriminální problémy	4
Zneužívání návykových látek	2
Rodina	3
Škola	13
Celkem	38

Věk	Počet
9 let	1
10 let	1
11 let	3
12 let	9
13 let	15
14 let	4
15 let	4
16 let	1
Celkem	38

Místo bydliště	Počet
Liberec	19
Jablonec nad Nisou	6
Železný Brod	2
Česká Lípa	3
Turnov	1
Mladá Boleslav	3
Cvikov	2
Jičín	2
Celkem	38

Způsob ukončení pobytu	Počet
Klient ukončil pobyt řádně (ve druhém nebo třetím stupni)	15
Klient ukončil pobyt předčasně na žádost zákonných zástupců	4
Klient ukončil pobyt předčasně z kázeňských důvodů - opakované porušování řádu a pravidel a naplnění podmíněného vyloučení	9
Klient ukončil pobyt předčasně pro nespolupráci zákonných zástupců nebo na doporučení SVP	5
Klient ukončil pobyt v prvním stupni	5
Celkem	38

Škola ve středisku – speciální třída

Detašované pracoviště ZŠ a ZŠ praktické a speciální při DDÚ Liberec

Speciální třída ve Středisku výchovné péče v Liberci má kapacitu 8 žáků, kteří jsou vyučováni dle individuálních výukových plánů kmenových škol, ze kterých přicházejí. Edukaci žáků poskytujeme v rámci školního vzdělávacího programu základního vzdělávání a školního vzdělávacího programu základního vzdělávání speciálního. Žáci základních škol a studenti středoškolských oborů se vzdělávají společně.

Klienti navštěvují školu po dobu svého dobrovolného diagnostického pobytu, tedy zhruba dva měsíce. V polovině této doby žáci na jeden vyučovací den odcházejí do své kmenové školy na porovnání učiva. Po celou dobu pobytu jsme s kmenovými školami v kontaktu a společně upravujeme vzdělávací plán, termíny standardních či mimořádných návštěv.

Žáci jsou vzděláváni malotřídním systémem výuky. Nezbytnou součástí školní práce ve středisku je pravidelná odpolední příprava dětí na výuku pod vedením vychovatele. Tato část denního režimu trvá 45 minut, v neděli je zkrácena na 30 minut.

Během školního roku navštěvujeme vzdělávací a kulturní akce pro základní školy. Pro každou pobytovou skupinu je realizována beseda zaměřená na primární prevenci závislostí, která je uskutečňována organizací specializovanou na prevenci a léčbu závislostí, Advaita z.ú.

Složení speciální třídy ve školním roce 2017/2018

Ve školním roce 2017/2018 absolvovalo výuku ve speciální třídě 38 žáků, 24 chlapců a 14 dívek. 32 žáků bylo z druhého stupně ZŠ, zbytek tvořili žáci 1. stupně.

Další aktivity střediska

Vzdělávání pracovníků

Pracovníci střediska jsou vzdělávání dle plánu vzdělávání na daný školní rok.

- Vzdělávání pracovníků k získání potřebné kvalifikace,
- účast na odborných seminářích a kurzech,
- pravidelné týmové a případové supervize pod vedením PhDr. Jana Šikla,
- pravidelné případové supervize ambulantních pracovníků vedené Mgr. Vendulou Kolářovou.

Aktivity pro zlepšení vybavenosti střediska

- prořezání stromů a drobné práce na zahradě,
- vymalování ambulantní a pobytové části střediska,
- nákup trampolíny,
- nákup pomůcek pro práci s herním pískovištěm Sandplay.

Sponzoři

- Nadace Preciosa – psací stoly a komody do pobytové části (bude realizováno v následujícím školním roce)
- NetDesign, s.r.o. – nákup trampolíny
- ORLAFON, s.r.o. - nákup trampolíny
- Jizerské pekárny, spol. s r.o. – pečivo na zátěžové pobyty s dětmi
- Zdeněk Růžička - volné vstupné do lunaparku na poutích v Liberci a okolí
- Městská knihovna Liberec - bezplatné členství pro klienty střediska
- Botanická zahrada Liberec - volné vstupné pro klienty střediska

Všem sponzorům děkujeme.

Závěrečné slovo

Ve školním roce 2017/2018 se nám podařilo realizovat plánované akce. Pozitivně hodnotíme především to, že i přes celoroční personální podstav se nám podařilo udržet kvalitu i rozsah poskytovaných služeb. Množství ambulantních i pobytových klientů je srovnatelné s lety předcházejícími. V rámci pobytu jsme v průběhu léta vytvořili novou výchovnou koncepci, která by měla reflektovat změnu klientely střediska, kterou jsme zaznamenali v uplynulých letech a měla by být pro klienty pobytu více motivační. V ambulanci se nám podařilo udržet rozsah poskytovaných služeb, zaměřili jsme se na větší zapojení zákonných zástupců do vrstevnických skupin, na což navážeme také v následujícím školním roce.

Během exkurzí jsme si vyměňovali zkušenosti s jinými středisky výchovné péče. V této aktivitě bychom rádi pokračovali.

Dlouhodobým cílem je zkvalitnění prostor střediska. Stávající prostory jsou malé a stísněné, jak pro ambulantní, tak pobytovou část. Klienti pobytu nemají vhodnou tělocvičnu a ve stísněném prostoru dochází ke kumulaci přebytečné negativní energie klientů. Ambulance má nedostatek konzultačních a kancelářských prostor s ohledem na psychohygienu zaměstnanců i komfort klientů, kteří do střediska přicházejí.

Závěrem bych ráda poděkovala zaměstnancům střediska nejen za jejich kvalitní práci, ale také chuť rozvíjet a zkvalitňovat služby střediska. Další díky patří řediteli DDÚ, Mgr. Bc. Vladimíru Brebtovi, za důvěru a podporu naší činnosti.

Mgr. Lenka Tešnarová,
vedoucí střediska